

Margus Tsahkna
Välisminister

24.10.2026

Kirjalik küsimus Ukraina ülesehituskonverentsi korraldamiseks kavandatud 13,5 miljoni euro suuruse kulutuse põhjendatuse kohta

Kõrgelt austatud välisminister!

24. oktoobril 2026 avaldas ERR uudise, mille kohaselt läheb 28.–29. jaanuaril 2027 Tallinnas toimuva Ukraina ülesehituskonverentsi (*Ukraine Recovery Conference 2027*) korraldamine Eesti riigile maksma 13,5 miljonit eurot. Uudise kohaselt on konverentsi eelarve kinnitanud Vabariigi Valitsus ning selle korraldamist juhib Välisministeerium. Konverentsi tehnilise korralduse eest vastutab 16-liikmeline meeskond, mida juhib veel hiljuti Teiega samasse parteisse kuulunud endine majandusminister Tiit Riisalo.

Kõnealuse konverentsi korraldamiseks kavandatud kulutus on erakordselt suur, seda eriti olukorras, kus Eesti riigieelarve puudujääk ulatub üle kahe miljardi euro ning avalike teenuste rahastamisel viidatakse pidevalt rahapuudusele. Võrdluseks võib tuua, et 2026. aasta alguses jõustunud koduste emade ravikindlustuse piiramine peaks riigile andma 2026. aastal kokkuhoidu 1,44 miljonit eurot ning aastatel 2026–2028 kokku 7,44 miljonit eurot. Seega kavandatakse kahepäevase rahvusvahelise konverentsi korraldamiseks kulutada märkimisväärselt rohkem raha, kui loodetakse kokku hoida tuhandete Eesti perede sotsiaalsete tagatiste piiramisega – seda ajal, mil Eesti on oma ajaloo sügavaimas demograafilises kriisis.

Täiendavaid küsimusi tekitab asjaolu, et konverents toimub vahetult enne 2027. aasta Riigikogu valimisi, mistõttu on põhjendatud küsida, kas riigieelarveliste vahendite kasutamine sellise suurejoonelise rahvusvahelise ürituse korraldamiseks on seotud ka valitsuserakondade poliitiliste huvidega.

Eeltoodust tulenevalt soovin Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 147 alusel vastuseid järgmistele küsimustele:

1. Millest tuleneb konverentsi erakordselt suur, 13,5 miljoni euroni ulatuv eelarve? Palun esitada konverentsi eelarve jaotus peamiste kuluartiklite kaupa koos nende summadega.
2. Millistest allikatest konverentsi korraldamist rahastatakse? Kui suur osa 13,5 miljoni euro suurusest eelarvest kaetakse riigieelarvest, kui suur osa Euroopa Liidu või teiste rahvusvaheliste organisatsioonide vahenditest ning kui suur osa muudest allikatest?
3. Millistel kaalutlustel peab Vabariigi Valitsus põhjendatuks ja vastutustundlikuks kulutada kahepäevase konverentsi korraldamiseks 13,5 miljonit eurot olukorras, kus Eesti riigieelarve puudujääk ületab kahte miljardit eurot ning riik põhjendab mitmete avalike teenuste ja sotsiaalsete tagatiste piiramist rahapuudusega?

4. Millise Eesti riigi põhiseadusliku ülesande täitmiseks on kõnealuse konverentsi korraldamine vajalik ning millisele konkreetsele õiguslikule alusele tugineb otsus kasutada selleks 13,5 miljonit eurot avalikku raha?
5. Kas konverentsi korraldamisel kaaluti ka võimalust rahastada seda eraannetuste, sponsorite või rahvusvaheliste partnerite vahenditest? Kui jah, siis millistel põhjustel otsustati sellest hoolimata kasutada nii suures mahus riigieelarvelisi vahendeid?
6. Milliste kriteeriumide alusel valiti konverentsi korraldava meeskonna juhiks Tiit Riisalo? Kas enne Riisalo kasuks otsustamist korraldati avalik konkurss? Kui suur on talle selle ülesande täitmise eest makstav tasu ning kui suureks kujunevad konverentsi ettevalmistamise ja korraldamisega seotud tööjõukulud kokku?
7. Millist konkreetset ja mõõdetavat kasu loodab Eesti riik saada konverentsi korraldamisest ning kuidas on hinnatud selle kasu vastavust 13,5 miljoni euro suurusele kulutusele?
8. Kas konverentsi korraldamise ajastamisel 2027. aasta Riigikogu valimiste eelsesse perioodi on arvestatud võimalusega, et üritust kasutatakse valitsuserakondade poliitiliste huvide edendamiseks? Milliseid meetmeid rakendatakse, et välistada maksumaksjate raha eest korraldatava konverentsi kasutamine valimispropaganda tegemiseks? Kas olete valmis kinnitama, et Teie ise ega teised valitsuse liikmed ei kasuta konverentsil esinemise võimalust valimiseelse poliitilise enesereklaami tegemiseks?

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Varro Vooglaid
Riigikogu liige